

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Henr. Ioh. Nepom. Crantz S.C.A. Maiestat. Consiliar.
Institut. Med. Et Mater. Medic. Vindob. Profes. Pub. Ord.
Acad. Imp. Nat. Curios. Et Societ. Botan. Flor. Sodal.
Materiæ Medicæ Et Chirurgicæ ...**

Crantz, Heinrich Johann Nepomuk

[Wien], 1765

Stimulantia Simul Nutrientia.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10178

CLASSIS TERTIA
C A R D I A C O R U M
STIMULANTIUM.

Quæ partium solidarum vividiorem addito robore actionem efficiunt, STIMULANTIA dicuntur.

Sciuntur necessaria a defectu motus circularis liquidorum, orto ex sola inertia fibrarum, una cum humoribus blandis, vasisque transmittendo aptis; cum vero hæc multiplex sit classis, quænam singularis species eligenda, docemur considerata indole mali peccantis, & cardiaci adhibendi.

S T I M U L A N T I A
 SIMUL
N U T R I E N T I A.

AURANTIORUM acidorum
 Dulcium

Curassavicum succi. vide p. 36. 37.

G R A N A T O R U M maturor. succus, vide adstring.

P O M O R U M fragrantium
 vinorum succi, pulpa. vide p. 53.

ANA-

ANANAS *Offic.* *Botanicorum* BROMELIA
Classis Naturalis Liliorum.

Aliquot huius plantæ species sunt, odoris etiam fragrantia, & saporis excellentia discrepantes. Maturi fructus fragrantissimi, aromate etiam per totum conclave diffuso, saporem inimitabilem, & suavitatem omnibus experitam habent. Rari, magnatum mensis solum adhibiti, non satis certo experimento multis culpantur.

VIS MEDICA nutriens, cardiaca, grato stimulans aromate, hypochondriacis, melancholicis, vel inde etiam ob vim fundentem maxime utilis. Succus fructus nondum penitus maturi specificus ad calculum habetur in *Jurnal de Scavans. Mem. Trev.*

ARMENIACA. p. 36.

CERASORUM sapidissimorum caro p. 38. 39.
Aqua reficiens.

FRAGA p. 45.

MELONUM caro p. 48.

MORA. p. 49.

PERSICA. p. 51.

PRUNA acidula. p. 54.

RIBESIORUM nigrorum baccæ. p. 55. 56.

RUBI IDÆI BACCÆ. p. 56.

UVÆ odoratæ moschatæ dictæ p. 60.

Quæ omnia in sicca, & calida debilitate optima stimulantia sunt, cum plurimum aquosa, aliquantulum reficientia, nutrientia, etiam leni aromate stimulent. Venit etiam in hanc classem

TUBER *Offic.* LYCOPERDON *Botanicorum.* Claslis Naturalis Fungorum. *Germ.* Erdmorcheln. *Gallis* Truffles. *Anglis* Tufball.

LYCOPERDON solidum, muricatum, radice de-

stitutum, virulenti odoris, in vino generoso coctum

H 5 estur,

estur, difficilioris tamen digestionis est in aqua non facile solubile & solutum in gluten tenax degenerans, tum in spiritu vini induratur *GEOFFROY junior Acad. des Sciences 1711.* Destillatum statim alcalinam indolem prodit, & habet magnam vim alcali volatilis, dum caput mortuum non spernendam fixi suppeditat, & tinctura etiam aromatica & alcalina est, *IDEM.*

VIS aromaticā. Addit languidis stimulos quotidiano experimento, & lactantibus lac. *Acta Phys. Med. N. C. Vol. VIII.* An compescit motus hystericos?

S T I M U L A N T I A E X C I T A N T I A, S U B T I L I A.

BORAGINIS flores *Offic. Botan.* Classis Naturalis Pauci-stam: *Germ.* Hertzblümlein, *Gal-*
lis Bourrache. *Anglis* Borrage.

BORAGO foliis alternis, calycibus patulis. Flores iam veteribus in usum cardiacum noti, inter IV flores cordiales maiori forte encomio quam iure recententur; ego aromatici odorati parum invenio.

USUS MEDICUS florū frequentior quam utilior. Totius plantæ certo solvens, saponaceus, inflammatis, & obstruētis summopere utilis, in decocto, sero

